

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр.2937/1, донетој на седници одржаној дана 25. 10. 2023. године, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је Комисију за оцену докторске дисертације докторанда **мсп Јулије (Julia) Поповић** под насловом „**Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik** (Културна компетенција у дидактици превођења)”, урађену под менторским руковођењем др **Анете (Annette) Ђуровић**, редовног професора Филолошког факултета за ужу научну област Германистика, предмет Немачки језик.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Бранислав Ивановић

Звање: редовни професор

Ужа научна област: Германистика

Датум избора у звање: 31. 10. 2023. године

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Власта Кучиш

Звање: редовни професор

Ужа научна област: Транслатологија

Датум избора у звање: 22. 6. 2021. године

Установа на којој је запослен: Универзитет у Марибору – Филозофски факултет

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Петра Жагар Шоштарић

Звање: ванредни професор

Ужа научна област: Хуманистичке науке, поље Филологија, грана Германистика

Датум избора у звање: 16. 7. 2021. године

Установа на којој је запослен: Универзитет у Риједи – Филозофски факултет

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) презиме:	Јулиа (Julia) (Хелмут (Helmut)) Поповић
Датум и место рођења:	28. 6. 1978. године, Андернах (Andernach)
Наслов мастер рада:	Збирка задатака уз уџбеник „Основе синтаксе немачког језика“ професорке Анете Ђуровић
Датум одбране мастер рада:	30. 9. 2014. године
Установа где је одбрањен мастер рад:	Универзитет у Београду - Филолошки факултет
Научна област из које је стечено академско звање мастера:	Германистика

III СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА који су објављени или прихваћени за објављивање у оквиру рада на докторској дисертацији

- Popović, J., Vukajlović, N., & Vollstädt, N. (2021). Fernsehkinder an der Universität Belgrad. *Informatologija*, 54(1-2), 22–33.
- Vollstädt, N., Popović, J., & Vukajlović, N. (2020). Fernsehkinder – Fernsehkonsum als Zugang zur deutschen Sprache und Kultur. У В. Касјан, С. Јазбец, А. Лесковић & В. Куџиш (ур.), *Brücken überbrücken in der Fremdsprachendidaktik und Translationswissenschaft*. Hamburg: Verlag Dr. Kovač, 111–128.

IV НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења)

V ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет докторске дисертације под називом *Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења)* кандидаткиње мср Јулије Поповић изразито је сложен по својој природи и представља научно заснован покушај да се феномен културне компетенције јасно дефинише као посебан појавни подоблик општије, а тиме и шире и сложеније, транслатолошке компетенције који има равноправан статус са истраживачком и лингвистичком (теоријском и практичном) компетенцијом као њеним посебним појавним облицима. Према је експланаторна вредност културне компетенције у транслатолошкој делатности већ дуже време препозната, назначени феномен је у теоријском погледу веома деликатно свеобухватно и доследно дефинисати, при чему су разлози за једнозначан теоријски оквир различити. Први од њих треба видети у чињеници да је транслатолошка компетенција по свом карактеру мултисегментна и да се, како је већ предочено, састоји од културне, истраживачке и лингвистичке, при чему су све оне међусобно

симултано и нераскидиво повезане, док се као други разлог могу схватити и често веома различити, иако прототипично комплементарни концепти културе у социолошким, филозофским и психолошким студијама, које транслатолошка теорија не само да преузима, већ их и модификује и прилагођава их специфичностима својих истраживања.

С обзиром на специфичну „међупозицију“ културне компетенције, иста се у тексту ове докторске дисертације у методолошком погледу двоструко расветљава: на основу културолошких премиса, етаблираних у германистичкој транслатологији, уз истовремени контраст са оном лингвистичком. Културна компетенција се у раду најшире схвата као неопходан квантум културноспецифичних знања, варијабилан у погледу опсега, захваљујући којем се, уз присуство осталих наведених знања обухваћених транслатолошком компетенцијом, након преводилачке делатности може добити адекватан превод. Предмету истраживања у фокусу докторске дисертације *Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik* (Културна компетенција у дидактици превођења) кандидаткиња приступа двосмерно линеарно: дедуктивно, полазећи од теоријског ка емпиријском и, супротно, индуктивно, полазећи од емпиријског ка теоријском, уз неопходно наглашавање да је потоњи индуктивни приступ условљен постављеним циљевима ове докторске дисертације, при чему циљеви одређују и додатну специфичност визуре из које се феномен културне компетенције сагледава јер се, осим јасног теоријског одређења „по себи“, културна компетенција посматра и из апликативне перспективе, што је потпуно у складу и са чињеницом да предмет ове докторске дисертације припада области примењене лингвистике.

У складу са претходно описаним приступом у анализи предмета профилисани су и циљеви предметне докторске дисертације. Иако их је више, сви они чине функционално јединство у логично организованом тексту истраживања и могу се поделити на *примарне* и *секундарне*. Секундарни циљеви општијег су карактера и дефинишу се као утврђивање степена и садржаја иницијалне и финалне културне компетенције везане за немачко говорно подручје код србофоних студената Катедре за германистику Филолошког факултета Универзитета у Београду. Код оба наведена типа као основ за утврђивање како степена, тако и садржаја постулира се упитник, при чему се она иницијалног типа утврђује код новоуписаних студената немачког језика, књижевности и културе, док се она финална у погледу степена и садржаја утврђује на исти начин, али код студената завршне године основних академских студија након положених испита из предмета Увод у германистику, Савремени немачки језик и Немачка књижевност. Овако добијени резултати осим за предметну докторску дисертацију могу да буду релевантни и за остала научна истраживања, везана за културолошке садржаје немачког говорног подручја.

Примарни циљеви докторске дисертације кандидаткиње мср Јулије Поповић, ужи, а тиме и специфичнији по свом карактеру, су: 1. утврђивање релевантности културне компетенције у процесу превођења и 2. промишљање њеног *двоструког профилисања*, чиме би постала *функционализована категорија*. Првостепено профилисање, а тиме и дидактизација релевантних културолошких садржаја у циљу што квалитетнијег процеса превођења, које као резултат супонира адекватан и културолошки прихватљив превод, подразумева експлицитну везаност културолошки релевантних садржаја за различите предмете који чине интегрални део целокупног програма на основним академским студијама германистике, при чему се као посебно значајни у оквиру првостепеног профилисања издвајају следећи: Увод у германистику, Савремени немачки језик и Немачка књижевност. Други степен профилисања и дидактизације културолошких садржаја везан је за наставу транслатологије, чиме се суштински пројектује максимална функционализација културолошки релевантних садржаја не само у теорији превођења, већ и у преводилачкој пракси. Нудећи одговоре на примарне циљеве, може се рећи да се овом докторском дисертацијом у српској германистици утемељује и нова подобласт германистичке транслатологије, *транслатолошка културолошка дидактика*.

VI ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња мср Јулиа Поповић у својој докторској дисертацији полази од следећих основних хипотеза:

1. уочена егзистентност проблема идентификације културних специфичности код студената немачког језика, књижевности и културе показује позитивно корелативан однос са нижим степеном развијености културне компетенције.
2. Код испитаника се уочава позитивна корелација између степена развијености културне компетенције на једној страни и адекватног избора варијабилних транслатолошких техника и стратегија на другој.
3. На основу анализе језичког материјала уочава се позитивно корелативан однос између константног тренда у грешкама при интерпретацији културноспецифичних садржаја и изабраног транслатолошког поступка.
4. Анализом испитаног језичког материјала уочава се константно позитиван међуоднос између степена развијености културне и језичке компетенције.
5. Интегрисаност културноспецифичних садржаја немачког говорног подручја у различите обавезне предмете током основних академских студија, али и јасно профилисање транслатолошких вежби и њихова дидактизација доприносе бољем формирању целовитије финалне транслатолошке компетенције.

Све наведене хипотезе се у тексту докторске дисертације елаборирају адекватним, логички и научно потпуно утемељеним редоследом и поткрепљују се досадашњим сазнањима и етаблираним ставовима из чистих транслатолошких и транслатолошко-културолошких студија.

VII КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација мср Јулије Поповић има 182 компјутерски куцане стране и подељена је у десет самосталних поглавља.

У првом поглављу *Einleitung (Uвод)*, стр. 1–4, детаљно се описују предмет истраживања, хипотезе и постављени циљеви, а додатно се у најкраћим цртама објашњава и структура целокупног текста докторске дисертације.

Друго поглавље предметне докторске дисертације под насловом *Translationswissenschaft (Транслатологија)*, стр. 5–15, на синтетички и конспективан начин обрађује историјат транслатологије и превода, пре свега у германистичкој примењеној лингвистици, али и шире, и упознаје нас са *терминолошким плурализмом* у овој области. Ово поглавље обухвата и различите, често међусобно дивергентне, али етаблиране транслатолошке теорије и моделе као и њихов значај у различитим фазама у развоју теорије и праксе превођења. Суштину наведених теорија и модела мср Јулиа Поповић посматра из перспективе утицаја различитих лингвистичких концепата на схватање превода и преводилачке делатности и у овом контексту, између осталог, издваја Сапир-Ворфову хипотезу језичке релативности, затим значај де Сосировог концепта структуралистичке лингвистике, али и Билеров органон-модел језика и трансформационо-генеративни приступ Н. Чомског за скуп *универзалистички* усмерених транслатолошких теорија. У контексту различитих лингвистичких праваца, који су се рефлектовали на транслатолошка питања, кандидаткиња у оквиру поглавља 2 издваја још и значај конституисања прве фазе машинског превођења, утицај Лајпцишке школе за коју се везују термини *код*, *промена кода*, *декодирање*, *енкодирање*, али и различити *типови еквиваленције* (потпуна, факултативна, апроксимативна, нулта, диверсификација, неутрализација). Мср Јулиа Поповић у овом поглављу даје кратак осврт и на умреженост, а тиме и на међузависност транслатолошких студија од развоја глотодидактичких концепата, чијим се модификацијама у селективном приступу поступно оформила и транслатолошка дидактика као новија подобласт опште теорије превођења. Сегмент докторске дисертације о

вези између лингвистичких праваца и постепеног профилисања транслатолошких модела у предметној докторској дисертацији завршава се интердисциплинарним приказом утицаја прагматике и текста/текстуалне граматике на транслатолошке школе уз навођење најфреквентнијих премиса на којима се превод и превођење заснивају из ове визуре. Овоме треба додати и когнитивистичко сагледавање различитих транслатолошких аспеката којим ауторка закључује текст другог поглавља своје докторске дисертације.

У трећем поглављу своје докторске дисертације под насловом *Kultur (Култура)*, стр. 16–42, колегиница мср Јулиа Поповић проблематизује још увек дифузно схваћен појам културологије, а појам *културе* одређује не само дијахронијски, већ се првенствено, структуришући текст излагања дедуктивним правцем, концентрише на савремена схватања овог појма, чиме га доводи у директну везу са концептом *интеркултурне германистике* као посебним правцем у науци о немачком језику, књижевности и култури и транслатологијом као једном од самосталних наука наведеног ширег правца у германистичким студијама. У циљу истицања различитих аспеката врло слојевитог појма култура, а позивајући се на различите ауторе, у овом поглављу се наведени феномен сагледава аналитички на основу нормативних, диференцијалних, естетских, инструментално-материјалних и антрополошких премиса, при чему се свеукупан концептуални диверзитет компетентно тумачи и доводи у везу са општом теоријом и праксом превођења, и то без ограничења искључиво на „високу“ културу, већ уз перманентно посматрање *популарне културе* као интегралног сегмента општег појма.

Посебан значај у погледу теме докторске дисертације *Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења)* мср Јулиа Поповић види у различитим и примарно опозитним културолошким концептима и, позивајући се на актуелне студије, разликује *мултикултуралност*, *интеркултуралност*, у склопу које у дисертацији додатно елаборира феномен интеркултурне комуникације и интеркултурне германистике као аутономног научног правца, али и *хибридизацију културе*, *културни синкретизам* или фузију (фр. *métissage*), *транскултуралност* и *диверзитет*, надовезујући се природно у овом поглављу и на перспективу поређења култура, културне стандарде, и то како на оне централне, тако и на оне специфичне у одређеним друштвеним доменима, али и на оне контекстуалног типа, а све са јасним циљем што свеобухватнијег одређења културе и свођења закључака стохастичког карактера на најмању могућу меру.

У оквиру овог поглавља кандидаткиња се у тексту своје докторске дисертације бави феноменом *реалија* или *културноспецифичних елемената* и одређује их као скуп предмета, појава или процеса, специфичних, а тиме и дистинктивних за једну културну и језичку заједницу, за које се, са друге стране, у другој културној и језичкој заједници везује нулти степен препознатљивости, односно перцепције с обзиром на то да нису њени интегрални делови. Управо су реалије веома специфичне за теорију и праксу превођења, посебно због тога што је за њих у језику-изворнику везан одређени језички знак, који је неопходно транспоновати на језик-циљ. У докторској дисертацији се истиче да теорија превођења треба да покаже довољно флексибилан темељ за њихову идентификацију, класификацију и инвентарисање и да на општем нивоу изнађе најадекватније и врло конкретне технике и преводилачке поступке за читав низ реалија из различитих домена, док преводилачка пракса на основу теоријских сазнања има задатак да у сваком конкретном случају понуди тачно решење у транслату. У овом поглављу ауторка, позивајући се на научне изворе, реалије супкласификује у различите подскупове, при чему сваки од њих представља интегрални део укупне културе једне језичке заједнице: *природа* (флора, фауна и географски појмови), *материјална култура* (кулинарство, делови одеће, елементи архитектуре), *социјална култура* (посао и слободно време), *обичаји*, *религија*, *политичке организације* и *администрација* и *пратећи невербални сигнали*. На приказаном сегментисању реалија из овог поглавља доследно је засновано и квалитативно-емпиријско испитивање спроведено међу студентима немачког језика, књижевности и културе на Филолошком факултету Универзитету у Београду, при чему резултати истог детаљно и уз аналитичку дискусију представљају окосницу поглавља 7 под насловом *Kulturelle Gegebenheiten (Културне датости)*.

Наредно поглавље анализиране докторске дисертације под насловом *Translationskompetenz (Транслатолошка компетенција)*, стр. 43–55, сагледава све аспекте овог

сложеног појма и интерпретира га синтетички као специфичан и равноправан збир језичких, културних и истраживачких компетенција, али и обучености и способности преводиоца да перманентно проширује опсег својих знања и да исто мобилише према актуелном преводачком задатку. Ово поглавље конципирано је изразито интердисциплинарно јер се додирује не само са културолошким постулатима, већ и са оним везаним за глотодидактику у погледу језичке компетенције, која се у тексту дисертације дуално сагледава, и то како из перспективе L_1 , у овом случају српског језика, тако и из перспективе L_2 , што је у овом случају немачки језик. Ауторка мср Јулиа Поповић језичку компетенцију посматра као *динамичку појаву* јер се иста заснива на процесима усвајања знања у *варијабилној* временској секвенци (краћој или дужој) и *варијабилним условима* (институционализована/приватна настава, аутодидактички приступ) са *варијабилним исходима* у погледу трајности и опсега језичких вештина (читање, писање, говор, разумевање). На динамички начин се у оквиру посматраног поглавља у контексту транслатолошке компетенције сагледава и културна јер је и њено стицање праћено *варијабилношћу услова* (институционализована настава германистичке културологије, нем. *Landeskunde*, vs. аутодидактички приступ), и то првенствено захваљујући аудитивно-визуелној експозицији немачком језику и културним садржајима специфичним за земље немачког говорног подручја, за шта је у германистици уобичајен сликовити термин *Fernsehkind*. Динамичност наведених категорија кандидаткиња у својој докторској дисертацији директно доводи у везу са хетерогеношћу састава групе студената, из чега проистиче и неопходност ка што је могуће вишем степену индивидуализације наставе транслатологије и дивергентног дидактичког приступа у вежбањима са циљем максимално нивелисане финалне транслатолошке компетенције у свим њеним подсегментима. Срж четвртог поглавља кандидаткиња мср Јулиа Поповић допуњава експлицитном неопходношћу рада на формирању истраживачке компетенције и на потреби преводиоца ка јасном повећању квантума релевантних знања.

У фокус петог поглавља предметне докторске дисертације под насловом *Übersetzungsdidaktik (Дидактика превођења)* кандидаткиња ставља проблем *диверсификације* дидактички утемељених и осмишљених корака који воде ефикасном формирању културне и језичке компетенције. Поглавље је интердисциплинарног карактера и у великој мери се ослања на савремене глотодидактичке концепте, а мср Јулиа Поповић инсистира на симултаном мултилатералном приступу у дидактици превођења. Овакав приступ неминовно се, на једној страни, састоји од тако осмишљених транслатолошких вежбања која синтетичу развој језичке, културне и истраживачке компетенције у максимално остваривом паралелизму, док, на другој страни, у њега морају бити интегрисане и постериорне анализе различитих превода са нагласком на адекватним решењима и апроксимацијом истих, која се подводе под делимично адекватна или неадекватна у конкретном преводу. Поред наведеног, у овом поглављу се истиче и круцијална важност адекватно одабраног текста како у квантитативном, тако и у квалитативном погледу (сложеност граматичких структура, степен непознате лексике, интегрисаност реалија и њихова фреквентност), али и прецизне инструкције у погледу адекватности изабраног конкретног поступка (или више могућих и комплементарних поступака) у циљу реализације прецизности садржаја превода.

Поглављем 6 *Typisch deutsch – ein Exkurs in die Praxis (Типично немачко – практични екскурс)*, стр. 68–79, и поглављем 7 *Kulturelle Gegebenheiten (Културне датости)*, стр. 80–146, кандидаткиња прелази на емпиријско-квалитативни сегмент своје докторске дисертације. Наведена поглавља представљају логичан и доследан наставак претходних теоријски конципираних, са којима су додатно и потпуно саображена у погледу обима испитиваних феномена. Први од овде анализираних делова има за циљ да у најкраћим цртама илуструје начин на који је спроведено емпиријско истраживање код студената немачког језика, књижевности и културе на Катедри за германистику Филолошког факултета Универзитета у Београду, на основу којег се у наредном, седмом поглављу износи аналитичка дискусија у вези са добијеним резултатима у оквиру које се за исте проналази адекватно утемељење у коришћеној литератури, али и специфична одступања од традиционално познатих чињеница, првенствено условљена специфичностима српског као примарног језика и особеностима састава групе испитаника.

У шестом поглављу се наводе тачни подаци о времену вршења испитивања (период од 2017. до 2022. године), о броју испитаника, о томе да ли је реч о утврђивању иницијалне културне компетенције, о понављању испитивања у каснијем временском интервалу са циљем потврђивања поузданости добијених резултата, о профилисаног хипотези у основи сваког од спроведених испитивања и о краткој дискусији у вези са анализом резултата. Захваљујући овако организованом поглављу читаоцу текста ове докторске дисертације омогућено је много лакше праћење детаљне дискусије и анализе резултата са теоријским уопштавањима дедуктивног карактера изнетим у потоњем поглављу.

Седмо поглавље ауторка је доследно конципирала у складу са установљеним редоследом и супкласификацијом културних датости, које су изнете и теоријски елабориране у поглављу 3. Реч је о најобимнијем делу ове докторске дисертације и несумњиво једном од централних поглавља целокупног текста. Цело поглавље подељено је према културним датостима на: материјалну културу, под коју ауторка супсумира кулинарске и прехранбене производе и делове одеће, природу, где се сврставају географске специфичности, флора и фауна, обичаје, религију и различите политичке концепте, за које је везан и политички жаргон, социјалну културу, коју ауторка додатно објашњава социолошким премисама и дијахронијски је сагледава, али са фокусом на савременом добу, а у оквиру које обрађује специфичне и културно условљене језичке рефлексе везане за школски систем, антропо- и топонимију, позајмљенице, језик младих, специфичности различитих форми ословљавања, али и дивергенције у погледу родног маркирања у немачком језику у поређењу са српским. Посебан сегмент седмог поглавља бави се анализом *кинетиких* и *проксемичких дивергенција* између наше заједнице и земаља немачког говорног подручја.

Сви обрађени појавни облици културних датости документовани су одабраним и парадигматичним примерима са уочљивим лексичким, компонентским и семантичким дивергенцијама између немачког и српског језика, за сваки од њих наведен је јасно профилисан задатак, при чему је у сваком од задатака недвосмислено фокализован „*locus problematicus*“ - специфичан културноспецифични елемент, а резултати испитаника се подробно анализирају из перспективе опште теорије превођења, културологије и лексикологије уз идентификацију фаворизованог поступка при преводу и оцену његове адекватности. Овако конципиран емпиријски део колегиници мср Јулији Поповић је омогућио добијање меродавних података у вези са степеном иницијалне и финалне културне компетенције, а исти поред наведеног истовремено указују и на дефиците у вези са развијеношћу културне компетенције. Захваљујући добијеним резултатима, у фокусу мср Јулије Поповић је неопходност усмеравања пажње на проспективно профилисање наставе, и то не само код теорије превођења и код пратећих практичних вежби, већ и код осталих предмета током основних студија, чији комплементарни карактер у погледу културолошких садржаја треба да буде функционализован у постизању што вишег степена и трајности културне компетенције. Анализа испитаничког материјала овој докторској дисертацији даје квалификатив теоријско-практичног истраживања, а посебно треба истаћи и то да се обиман анализирани материјал у оквиру дискусије често показивао као својеврстан коректив у поређењу са досадашњим испитивањима, захваљујући чему се у тексту дисертације, а на основу уопштавања закључака, учвршћују нова научна сазнања, а део постојећих се модификује.

У осмом поглављу под насловом *Fazit (Закључак)*, стр. 147–150, кандидаткиња мср Јулија Поповић на сумарно-резултативан начин рекапитулира значај теме докторске дисертације и њен интердисциплинарни карактер за чије резултате су првенствено заинтересоване транслатологија, студије културе немачког говорног подручја, али ништа мање и глотодидактика и примењена дескриптивна граматика немачког језика. У закључку се износи да новоуписани студенти немачког језика, књижевности и културе показују нижи степен културне компетенције, по правилу уједињен и са одређеним предрасудама, а уочава се и константа у овако атрибуираног иницијалној компетенцији с обзиром на репетицију сличних испитних података у свих пет испитиваних година. Све хипотезе од којих се пошло при истраживању су на основу анализе испитног материјала доказане и теоријски уопштене, при чему се указује и на значај свеобухватног институционализованог конфортирања са дидактизованим и компетентно презентованим културолошким садржајима који, заснивајући

се у укупном програму студија германистике на општем дидактичком принципу поступности, у већој или мањој мери чине сегменте различитих обавезних предмета, чиме се у српској германистичкој теорији уочавају зачеци новог теоријског, али и наставног правца: транслатолошке дидактике.

Поглавље 9 под насловом *Korpus (Корпус)*, стр. 151–164, садржи кодиран корпус текстова који чине основу за испитивање студената, а који је доследно организован према редоследу подгрупа културних датости из претходних поглавља.

Докторска дисертација *Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења)* завршава се десетим поглављем под насловом *Literaturverzeichnis (Литература)*, стр. 165–181, који се састоји од 216 библиографских извора. Избор литературе сведочи о веома компетентном аутору, упућеном у област транслатологије, али и студија културе земаља немачког говорног подручја.

VIII ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Остварени научни резултати у првом реду су релевантни за општу транслатолошку теорију, теорију наставе немачког као страног језика у средини са српским као матерњим језиком, студије културе земаља немачког говорног подручја, али нису без значаја и за наставу немачке књижевности, савременог немачког језика и примењене дескриптивне граматике. Сходно претходно изнетом, ова докторска дисертација носи атрибут интердисциплинарне.

Иако интеркултурна германистика као посебан правац у германистичким студијама има одређену традицију, она се првенствено и у свом класичном концепту везивала за германистичку глотодидактику. Предметна докторска дисертација излази из наведеног традиционалног и класичног оквира и културолошке садржаје примарно посматра кроз призму транслатолошких студија са посебним фокусом на профилисању максимално функционализоване транслатолошке наставе у оквиру студија немачког језика, књижевности и културе на Катедри за германистику Филолошког факултета Универзитета у Београду, чиме се формира темељ будућем новом научном усмерењу у српској германистици: транслатолошкој дидактици. Културна компетенција у овој докторској дисертацији сагледава се не самостално, већ у корелативном и комплементарном односу са језичком, при чему, што и проистиче из текста ове докторске дисертације, у њеном формирању већи значај треба видети у институционализованом начину учења немачког језика, књижевности и културе. Емпиријско-квалитативно испитивање, основ целокупног истраживања, стандардизовано је, обимно и поуздано, што наводи на закључак да може бити узор за будућа истраживања у области примењене германистичке лингвистике. Текст докторске дисертације писан је дистингвираним немачким језиком, што српску германистичку мисао несумњиво приближава европским германистичким токовима.

IX ПРОВЕРА ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду* и налаза у извештају из програма *iThenticate*, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације „**Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења)**“ аутора мср Јулије Поповић, констатовано је да утврђено подудараре текста износи 5%.

Овај степен подударности последица је присуства цитата, библиографских података о коришћеној литератури, устаљених синтаксичких конструкција, лексичке репетитивности у оквиру изнетих дефиниција, што је у складу са Чланом 9. Правилника.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду*, извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

X ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за оцену докторске дисертације констатује да је дисертација „Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења“ кандидата мср Јулије Поповић оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

Комисија стога предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати с позитивном оценом Извештај о оцени докторске дисертације под насловом „Kulturelle Kompetenz in der Translationsdidaktik (Културна компетенција у дидактици превођења“, коју је урадио кандидат мср Јулија Поповић под менторством др Анете (Annette) Ђуровић, редовног професора за ужу научну област Германистика и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____

др Бранислав Ивановић, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду
председник Комисије

2. _____

др Власта Кучиш, редовни професор Филозофског
факултета Универзитета у Марибору
члан Комисије

3. _____

др Петра Жагар Шоштарић, ванредни професор
Филозофског факултета Универзитета у Риједи
члан Комисије